

Hieronder kunt u de laatste bijdrage van de heer J.P. Geus lezen. Dit artikel zond hij voor zijn dood in februari 2001 naar Jan Bijpost toe.

Een 17-jarige Koedijker jongen emigreerde in 1886 naar Amerika.

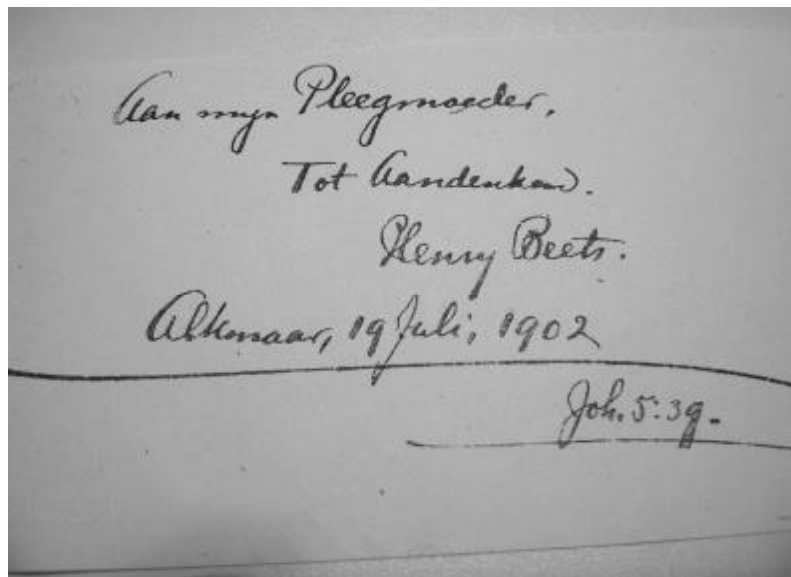
Hendrik Beets, geboren te Koedijk op 5 januari 1869, was een zoon van Jasper Beets en Grietje Smit. Hij heeft zijn moeder nooit gekend. Hij was 12 dagen oud toen zijn moeder overleed en werd opgenomen in het gezin van de burens; Arien Vries en Trijntje Schager. Het gezin Vries bestond verder uit een jongetje van 6 jaar, terwijl er eerder al een meisje en twee jongens levenloos geboren waren.

Hendrik bleef tot zijn twaalfde jaar in het gezin van zijn pleegouders. Vermoedelijk ging hij toen van school en kwam hij terug in het gezin van zijn vader, die inmiddels weer getrouwd was.

Blijkens zijn eigen levensbeschrijving kon hij met zijn stiefmoeder niet zo goed opschieten en in het werken op het land zag hij ook geen toekomst, zodat hij op het idee kwam om te gaan emigreren.

Uit overlevering uit Koedijk was bekend dat hij op 17-jarige leeftijd emigreerde naar Amerika en daar dominee is geworden. In zijn latere leven is hij tenminste nog twee maal in Koedijk geweest. In 1902 bezocht hij zijn pleegmoeder en schonk haar tot aandenken een bijbel. In 1911 was hij weer in Koedijk en schreef in dezelfde bijbel voor de kinderen een Morgen- en een Avondgebed. Die bijbel is thans in bezit van de "Historische Vereniging Koedijk" als geschenk van mevrouw

C. Vries-Geus, de weduwe van Dirk Vries, die een kleinkind van de pleegmoeder Trijntje Schager was.

Johannes 5:39:

U bestudeert de Schrift omdat u daarin eeuwig leven denkt te vinden; toch spreekt ook de Schrift over mij.

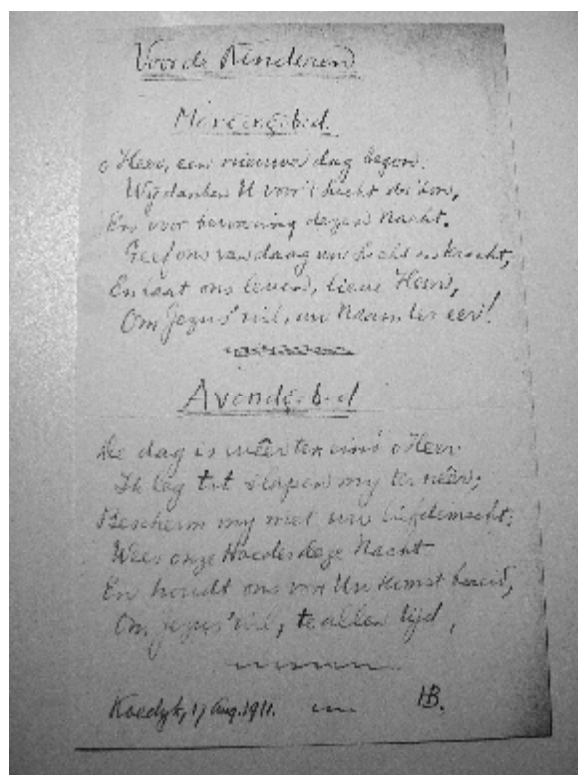
In de krant van dinsdag 11 november 1947 stond het volgende:

Dr. Henri Beets

In de ouderdom van ruim 78 jaar is te Grand-Rapids overleden de bekende oud zendelings-director dr. Henri Beets. De overledene die op 5 januari 1869 te Koedijk geboren werd, ging op 17-jarige leeftijd naar Amerika, waar hij aan het Calvin College te Grand-Rapids studeerde. In 1895 werd de overledene kandidaat en in 1901 promoveerde hij tot doctor in de letteren aan het Muskington Nunitied Presbyterian College. In 1895 werd dr. Beets predikant bij de Christian Reformed Church te Sioux Center, vanwaar hij in 1899 naar Grand-Rapids vertrok. In 1915 verwisselde hij van gemeente, maar bleef in Grand Rapids predikant. In 1920 werd dr. Beets zendings-director. Ook was hij hoofdredacteur van 'The Banner', 'De Heidenwereld' en 'De Gereformeerde Amerikaan'. Van zijn hand verschenen tal van werken, waaronder in 1918 een geschiedenis van de Christian Reformed Church in Amerika. Dr. Beets maakte bij herhaling deel uit van de Generale Synode der Gereformeerde Kerken hier te lande, het laatst in 1933 te Middelburg. De overledene die in 1934 werd benoemd tot Ridder in de orde van Oranje-Nassau, werd een paar maanden geleden bevorderd tot Officier in deze Orde.

In het blad 'West-Friese Families' van juni 1985 is op de pagina's 48-60 de Koedijker familie Beets door de hoofdredacteur, de heer J.W. Joosten, uitvoerig beschreven. De autobiografie van ds. Henry Beets is door de heer

Joosten opgespoord en hier grotendeels (met zijn toestemming) overgenomen, waarvoor onze hartelijke dank.

XXXXXXXXXX

Hendrik Beets ging als 17-jarige naar Amerika en werd aldaar predikant.

Hendrik Beets, geboren te Koedijk op 5 januari 1869 was de zoon van Jasper Beets en Grietje Smit. Jasper Beets trouwde in 1854 met Maartje Middellie. Zij overleed in 1860, drie dagen na de geboorte van haar vijfde kind. Het kind werd nog geen vier maanden oud.

Jasper hertrouwde in 1862, als weduwnaar met 1 kind van 7 jaar (de andere kinderen waren inmiddels ook overleden), met Grietje Smit. Uit dit huwelijk werden ook vijf kinderen geboren, waarvan Hendrik de jongste was. Zijn moeder overleed twaalf dagen na zijn geboorte aan cholera.

Vader Jasper bleef toen achter met vier kinderen in de leeftijd van anderhalf tot vijftien jaar en een baby van 12 dagen. Het was voor hem een heel moeilijke situatie, maar zijn buurvrouw Trijntje Schager, de vrouw van Arien Vries was bereid de kleine Hendrik voorlopig in huis te nemen. Zelf hadden zij een zontje van 6 jaar en zij was eerder al bevallen van drie levenloze kinderen.

Na het opnemen van Hendrik Beets bleef hij 12 jaar tot het gezin van Arien Vries behoren. Trijntje Schager beviel in die tijd van nog twee levenloze kinderen, een kind dat 14 maanden oud werd en een die niet ouder dan 12 uur is geworden. Daarnaast werd in 1874 hun zoon Jan geboren, die wel de volwassenheid bereikte.

Hendriks vader, Jasper, trouwde in 1872 voor de derde keer en wel met de weduwe Trijntje Relk. Het schijnt dat de jonge Hendrik en zijn stiefmoeder niet zo goed met elkaar op konden schieten. Hij bleef daardoor voorlopig tot zijn 12^e jaar bij moeder Vries. Mogelijk ging hij toen van school en zal hij met zijn vader Beets, die land –en tuinbouwer was, mee naar het land gegaan zijn.

Schoolmeester Hartland vond dat Hendrik Beets, die meestal Hein werd genoemd, ook schoolmeester moest worden. Hein struikelde echter over zijn wiskunde. Naar later bleek had hij, door bijziendheid, nooit goed op het schoolbord kunnen kijken.

Plannen om te emigreren.

Hein had nog een 6 jaar oudere broer, Willem. Hein en Willem voelden er niet veel voor om, net als hun vader, landbouwer te worden. Bovendien kon Hein helemaal niet overweg met de nieuwe vrouw van zijn vader, Trijntje Relk. Zij maakte zijn religieuze gevoelens belachelijk tegenover de rest van het gezin Beets, hetgeen hem zeer kwetste.

Al vroeg besloten de broers dat zij wilden emigreren. Eerst zou het Argentinië moeten worden, maar daar gaf vader Jasper geen toestemming voor. Daarom werd toen besloten tot Noord Amerika omdat daar al een broer van hun moeder, te weten Pieter Smit met zijn gezin woonde.

Zo vertrok Hein Beets als 17-jarige in mei 1886 met het stoomschip Schiedam vanuit Amsterdam naar Amerika, met zijn moeders erfdeel, een duizend gulden, op zak. Hij werd weggebracht door een aantal vrienden, waaronder zijn neef Gerrit Slotemaker. Zijn broer Willem, die op dat moment zijn Nationale Militieplicht vervulde, zou hem later volgen.

Op 4 juli 1886 bereikt Hein Amerika. Door alle wilde verhalen die hij had gehoord voelde hij zich verre van veilig. Tijdens de treinreis naar zijn familie en in hotels onderweg sliep hij dan ook met een stoel onder de deurknop en een revolver onder zijn kussen. Na aankomst in Luctor, waar de familie Smit boert, gaat Hein aan het werk. Dat bleek niet mee te vallen en hij valt van het ene baantje in het andere. Na boerenwerk, veehoeden en graandorsen, bij zijn oom, werkt hij in een steenbakkerij, is vrachtwagenchauffeur bij de aanleg van spoorwegen, grondwerker, werkt op een houtwerf, een ertsmelterij en legt rioleringen. De verdiensten zijn slecht, 0,90 tot 1.80 dollar per dag. Kamerhuur en eten kosten soms meer zodat hij soms zijn bagage en horloge als onderpand moet geven. Vaak bestaat zijn hele kapitaal uit enkele dollarcenten. Af en toe ging Hein terug naar zijn familie in Luctor en daar ontmoette hij in 1887 zijn broer Willem weer. Deze zou 2 jaar later om het leven komen. Volgens familie verhalen is hij vermoord bij het goudzoeken. Willem werd begraven in Luctor.

Ook in de wintermaanden, als er geen werk was te vinden, kwam Hein terug en ging dan naar school, vooral om zijn Engels te verbeteren. In maart 1888 keerde hij voorgoed terug in Luctor en kreeg een baantje als klerk in een winkel annex postkantoor. De religieuze gevoelens van de nu 19-jarige jongen komen nu steeds meer naar boven, mede door zijn bezoek aan de zondagsschool.

Door zijn contacten met de predikant en de kerkeradsleden van de Gereformeerde Kerk besluit hij tenslotte belijdenis te doen en wordt hij lid van de plaatselijke kerk. Daar onderkent men al spoedig de talenten van de jongeman en wordt hij aangespoord om theologie te gaan studeren. In maart 1889 wordt hij als student door de Classis van Iowa aangenomen en start hij zijn studie aan de Theologische

School van Grand-Rapids. In juni 1895 studeert hij af en uit de drie beroepen die op hem worden uitgebracht kiest hij die van Sioux Center. Op een salaris van 600 dollar besluit hij te trouwen met Clara Poel. Dat gebeurt op 11 september 1895 in Grand Haven.

In de jaren die volgen schrijft Beets vele artikelen in kranten en tijdschriften. Dit waren toen nog Nederlandstalige uitgaven zoals "Onze Kroniek", een plaatselijke krant en "De Gereformeerde Amerikaan", een maandblad uit Holland, Michigan.

In 1896 wordt zijn eerste zoon geboren. Die wordt vernoemd naar Hendrik zelf en naar

Rev. Van Veenem
Dr. W.P. Sijpe, first doctor
of Rehoboth Hospital
Rev. Henry Beets,
Board delegates, 1910

Nicolaas Beets (alias Hildebrand) als uiting voor de ver weg wonende predikant-schrijver. In 1898 volgt een tweede zoon, vernoemd naar de beide grootvaders Abel Poel en Jasper Beets. In 1899 wordt hij predikant van de kerk La Grave Ave in Grand-Rapids. Het is een armelijke bedoening maar hij weet het tot bloei te brengen. In 1901 wordt een derde zoon geboren. Hij

wordt vernoemd naar Hein's omgekomen broer Willem en naar zijn vrouw. Inmiddels bekleedt Beets vele functies, zowel in het kerkelijke als in het openbare leven. Hij ontmoet veel belangrijke personen zoals in 1898 dr. Abraham Kuiper en later president Reitz van de Oranje Vrijstaat. Hein voelde zich nauw verbonden met de Boeren in Zuid Afrika. Op 28 maart 1915 wordt hij ingezegend als predikant van de kerk Burton Heights in Grand-Rapids en in 1920 wordt hij benoemd tot directeur van de Zending, een terrein dat zijn grote voorliefde had. Deze functie zou hij bekleden tot 1939 en uit hoofde daarvan grote reizen maken. Daarnaast was hij (hoofd)redacteur van verschillende bladen zoals "Missionary Monthly", wat toen nog bekend was onder de titel "Heidenwereld". Hij schreef voor dit blad al sinds 1896 en is tot zijn dood redacteur gebleven. Ook heeft bij 19 boektitels op zijn naam staan. Dit betreft zowel theologische werken zoals leerboeken voor theologiestudenten als historische romans. Deze handelden ondermeer over het leven van de presidenten McKinley (1901) en Abraham Lincoln (1909). Ook schreef hij kindergebeden. Kinderen gebruiken nog steeds nederlandse gebeden terwijl de voertaal Engels was. Vaak zullen ze dus niet begrepen hebben wat ze eigenlijk baden.

Zoals gezegd heeft hij veel gereisd om allerlei zendingsposten over de hele wereld te bezoeken. Zo trok hij in 1929 dwars door Canada, van kust tot kust. Op 4 oktober 1929 scheepste hij zich met zijn vrouw in voor een wereldreis van 6 maanden langs de zendingsposten. Ze bezochten onder meer Hawaï, Japan, China, Hongkong, Macau, de Filippijnen, Singapore, Java, Ceylon, Egypte, Italië en Zwitserland, om uiteindelijk in Nederland uit te komen om zijn familie te bezoeken. Eind maart 1930 ging het echtpaar per "Nieuw Amsterdam" weer naar huis. Overigens werden onderweg bezoeken aan bezienswaardigheden niet overgeslagen. Beets was verrukt over hun bezoeken aan de Boeroebodoer op Java, de piramides in Egypte en de beklimming van de Vesuvius in Italië.

Hendrik Beets (midden) tijdens zijn reis in 1929 in China

In januari 1936 werd Zuid Amerika bezocht. Per schip van New York naar Rio de Janeiro in Brazilië en daarna door Uruguay en Argentinië. Vandaar per trein dwars door de Andes naar

Chili en per boot naar Peru. Vandaar per boot terug door het Panamakanaal naar New York waar men half maart terugkwam. Door al dit reizen, zijn vele spreekbeurten en andere werkzaamheden heeft zijn gezondheid behoorlijk te lijden. In de nacht van 25 op 26 september 1936 krijgt hij in de trein een hartaanval. Hij doet het iets kalmer aan maar gaat half januari 1937 toch weer op reis. Hij gaat vanuit New Orleans via Haïti, San Domingo, Curaçao en Venezuela naar Suriname waar hij op 11 februari aankomt. De laatste aantekening in zijn autobiografie, die hij in 1942 samenstelde, maar die hij helaas niet heeft voltooid, betrof een predikbeurt in Moengo op 25 februari 1937. Moengo ligt ver westelijk van Paramaribo, in het hart van het oerwoud aan de Cottica rivier.

Van de rest van zijn activiteiten is weinig bekend. Voor zijn vele verdiensten, waaronder ook charitatieve in ons land tijdens de crisisjaren, wordt Hendrik Beets in 1934 benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Enkele maanden voor zijn dood wordt hij bevorderd tot Officier. In 1945 vierde hij zijn 50-jarig jubileum als predikant. Twee jaar later overleed hij in Grand-Rapids, ruim 78 jaar oud. Zijn vrouw was hem in november 1946 al voor gegaan.

Van hun kinderen is helaas weinig bekend. Volgens mededelingen uit Koedijk is de oudste, Henry, nog in Koedijk geweest en was toen Professor in de Geneeskunde. De tweede zoon zou van alles gedaan hebben, onder andere rechten gestudeerd, maar hij heeft ook een farm bezeten. De jongste zou ook rechten hebben gestudeerd en is daarna in het zakenleven gegaan.

Tot zover de gegevens uit de autobiografie van ds. Henry Beets, zoals deze na zijn dood zijn gepubliceerd in "Missionary Monthly", van februari 1949 tot juli 1951. Een kopie daarvan is in bezit van de heer J.W. Joosten.

Capelle aan de IJssel, J.P. Geus.

Beets, linksboven bij de Navajo missie Rehoboth in New Mexico
Datum onbekend.

Hendrik Beets en Clara Poel met Henry N., William C. en Abel J.

Familiefoto genomen rond 1910

Noot van de redactie:

Volgens een biografie op internet is Henry Nicolas gepromoveerd aan de universiteit van Chicago en werkzaam als radioloog en arts. Hij heeft een leidende functie in een ziekenhuis in Chicago, Albert (Abel) Jasper, is zakenman in Grand Rapids en William Clarence is (in 1925) student medicijnen aan de universiteit van Michigan.

Alle foto's van Hendrik Beets en de Lagrave Avenue church die in dit artikel zijn geplaatst, (behalve de familiefoto uit 1910) zijn ons welwillend ter beschikking gesteld door

*Richard H. Harms,
Curator van de Archieven van Heritage Hall
Theologische Hogeschool – Calvin College
Grand Rapids, Michigan, Verenigde Staten.*

*Zie verder onder: <http://www.rootsweb.com/~mikent/white1924/personal/beets.html>
<http://www.calvin.edu>*